

ဘာဂါနော်မစ်နှင့်

စီးပွားရေး သောင်းပါးများ

ဟောင်ခူးစမ်း

“ဘာဂါနော်မစ်” နှင့်ပတ်သက်၍

မြန်မာ့စီးပွားရေးဌာနရုံးချုပ်တွင် ဆရာမောင်စူးစမ်း ရေးသားခဲ့သော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို “ဘာဂါနော်မစ်နှင့် စီးပွားရေးဆောင်းပါးများ” ဟု အမည်ပေးကာ စာအုပ်တစ်အုပ် အဖြစ် စုစည်းထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်၌ ဆောင်းပါး အရေအတွက် စုစုပေါင်း (၂၉)ပုဒ် ပါရှိပါသည်။ ဆောင်းပါး (၂၉)ပုဒ်အနက် ဆောင်းပါး(၁၆)ပုဒ် (အမွေ ဆယ့်သုံးပါးမှ အနာ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးသရုပ်အထိ)မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၌ နေရီရီစာအုပ်တိုက်က ထုတ်ဝေခဲ့သည့် “ကမ္ဘာ့ပင်ကူအိမ်နှင့် စီးပွားရေး စိန်ခေါ်ချက်များ ” စာအုပ်၌ ပါရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

“ကမ္ဘာ့ပင်ကူအိမ်နှင့် စီးပွားရေး စိန်ခေါ်ချက်များ” စာအုပ်မှာ ယခုအခါ ရှာ၍ မရအောင် ရှားပါးနေပြီဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဌာနရုံးချုပ်တွင် ဆရာမောင်စူးစမ်း ရေးသားခဲ့သော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဖြစ်စေလို၍ တစ်ကြောင်း၊ ထိုဆောင်းပါး များကို “ဘာဂါနော်မစ်” စာအုပ်တွင် ထည့်သွင်း ရိုက်နှိပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်ဆောင်းပါးများမှာမူ မြန်မာ့စီးပွားရေးဌာနရုံးချုပ်တွင်သာဖော်ပြ ပါရှိခဲ့ပြီး စာအုပ်အဖြစ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ စုစည်းထုတ်ဝေခြင်း မပြုခဲ့ရသေးပါ။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုစဉ်ကာလက ဆရာမောင်စူးစမ်း၏ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုများနှင့် ယနေ့ထက်တိုင် မှန်ကန်ခိုင်မာနေ ဆဲ ဖြစ်သည်ကို “ဘာဂါနော်မစ်” စာအုပ်အား ဖတ်ရှုပြီးသည်နှင့် သိရှိကြရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဘာဂါနော်မစ်

ပထမကတော့ အပြောင်အပျက်လို သဘောထားပြီး

တွက်ချက်ကြည့်ခြင်းဖြစ်၏။ နောက်တော့ တကယ့်သီအိုရီနည်းအရ
တွက်ချက်ကြည့်သည့်အခါ ပေါ်ပေါက်သော အဖြေရလဒ် တို့နှင့် သိပ်မကွာသည်ကို
တွေ့ရှိရ၍ ဤနည်းကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်ကစပြီး အသုံးပြုလာကြရာ ယခု
တွင်ကျယ်နေသည်။

ဤနည်းကို ဘာဂါနော်မစ်ဟု ခေါ်သည်။

အမေရိကန်ပြည်မက်ဒေါနယ်ကုမ္ပဏီမှ ထုတ်လုပ် ရောင်းချသော
အသားညှပ်ပေါင်မုန့် ဟမ်ဘာဂါကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။ မက်ဒေါနယ်
ဟမ်ဘာဂါသည် နိုင်ငံပေါင်း ၆၆ နိုင်ငံတို့တွင် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတို့မှ
ပြည်တွင်းပစ္စည်းတို့ကို အသုံး ပြု၍ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၆၆ နိုင်ငံဆိုသည်မှာ မနည်းပေ။ ရှေ့ဆက်ပြီး နိုင်ငံအတော်များများတွင်
တိုးချဲ့ပြီး ရောင်းချ ဖို့ အလားအလာလည်းရှိနေသည်။ မက်ဒေါနယ်၏ ဟမ်ဘာဂါကို
(Big Mac) ဟုခေါ်ကြသည်။ မက်ကြီးပေါ့။ ဒေါ်လာကဲ့သို့ ကမ္ဘာအနှံ့ပျံ့နှံ့သည့် အာဂ
ဟမ်ဘာဂါပါတည်း။

နိုင်ငံအသီးသီးမှ ငွေကြေးတို့တွင် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေးနှုန်းများ
ကိုယ်စီရှိကြသည်။ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း ဆိုသည်မှာ အကြမ်းဖျင်းပြောလျှင်
သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးတို့၏ ဝယ်အား ကို အသီးသီး အပြန်အလှန်ထင်ဟပ်ခြင်းသာ
ဖြစ်၏ ။

နိုင်ငံအသီးသီး၏ ငွေကြေးတို့၌ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်ရေးနှုန်းများ
အမျိုးမျိုးရှိကြသည်ကို လူတိုင်းလို သိနေကြပါပြီ။
ဤနိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းထားများ မည်သို့ ပေါက်သည်၊ အဘယ်ကြောင့်
ပေါက်သည် စသည်တို့ကို ဤနေရာ၌ ခေတ္တဘေးချိတ်ထားလိုက်ပါ။ မေ့ထား

လိုက်ပါ။

အာရုံစိုက်ပြီး စဉ်းစားရမည့်ပြဿနာမှာ နိုင်ငံအသီးသီးမှ ငွေကြေးတို့၏ နိုင်ငံခြားငွေလဲ လှယ်နှုန်းထားတို့သည် တန်ဖိုးအမှန်အတိုင်း ထင်ဟပ်၏ ၊ မထင်ဟပ်၏ ။ တန်ဖိုးအမှန်ထက် ပိုနေသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် တန်ဖိုးအမှန်အောက် လျော့နေသလော စသည့်ကိစ္စတို့သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါ မေးခွန်းတို့ကို ပညာစကားနှင့် (equilibrium price, overvaluation, undervaluation) စသည်ဖြင့် ခေါ်ကြပါသည်။

အဲဒီ ကိစ္စတွေ စဉ်းစားဖို့ရာ အလို့ငှာ ပေါင်မုန့် အသားညှပ်ဟမ်ဘာဂါက ဘာကြောင့် ဝင်ရှုပ်လာရသနည်းဟု မေးစရာရှိလာပါသည်။ မေးလည်းမေးထိုက်၏ ။

အရင်တုန်းကဆိုလျှင် ကြားဖူးကြပါလိမ့်မည်။ ငွေတန်ဖိုးတို့ကို ရွှေဖြင့် ချိန်စက်ကြည့်ကြ သည်ဟူ၍ ။ တကယ်လည်း ရွှေကိုအခြေခံပြီး နိုင်ငံအသီးသီး၏ ငွေကြေးတို့ကို တန်ဖိုးဖြတ် ကြည့်ခဲ့ ကြပါသည်။ ရွှေစံချိန်စနစ် (Gold Standard)ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရွှေလဲလှယ်ရေးနှုန်း စံချိန်စနစ် (Gold Exchange Standard)ဟူ၍ လည်းကောင်း အသီးသီးခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

ယခုအပျော်သဘောဖြင့် မက်ဒေါ်နယ် ဟမ်ဘာဂါကို စံချိန်ထားပြီး နိုင်ငံအသီးသီး၏ ငွေကြေးတန်ဖိုးတို့ကို တန်ဖိုးဖြတ်ကြည့်လာကြပါသည်။ ဤသို့ တန်ဖိုးဖြတ်ကြည့်ခြင်းကို စွဲ၍ ဘာဂါကို ရွှေနှင့် အလားတူ စဉ်းစားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဟော ခုတော့ အပြောင်အပျက် တွက်နည်းက စနစ်တကျတွက်နည်းကဲ့သို့ပင် အဖြေရ လဒ်ချင်း မတိမ်းမယိမ်းဖြစ်နေသည့်အတွက် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားရတော့မည့်ကိန်းဆိုက်နေ သည်။ ဤနည်းဖြင့် ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှစ၍ တွက်ပြခဲ့ရာ ယခု၁၉၉၃ ခုနှစ်အတွက်လည်း တွက်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

ဤကိစ္စအလို့ငှာ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်ရေးနှုန်း သီအိုရီကို အနည်းငယ် ရှင်းရန်လိုမည်။ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေးဆိုင်ရာ သီအိုရီတွင် ပီသုံးလုံးဟူ၍

ရှိသည်။ Purchasing, Power, Parity ဟုခေါ်ကြသည်။ ပီသုံးလုံးမှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးတန်ဖိုးကို ဝယ်အား(purchasing power) ပေါ်အခြေခံ၍ တွက်ချက်ကြည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပီသုံးလုံး သီအိုရီအရ နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးလဲလှယ်ရေးနှုန်းထားသည် ဤနှစ်နိုင်ငံ ငွေကြေးအသီးသီး၏ ဝယ်အားတို့ညီမျှမှုပေါ် အခြေခံတည်ပေသည်။ ရှင်းလင်းအောင် ထပ်မံပြော ရလျှင် နှစ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ အလားတူသော ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု တစ်စုံတစ်စီးတို့ကို ခြင်းတစ်ခြင်းစီထဲ ထည့်ကြည့်ပါ။ ဤတစ်ခြင်းစီကို သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးတို့ဖြင့် ဝယ်ခြမ်းကြည့်ပါ။ (က)နိုင်ငံကလည်း (က)နိုင်ငံကခြင်းကို (က)ငွေကြေးဖြင့်ဝယ်ကြည့်။ (ခ)နိုင်ငံကလည်း (ခ)နိုင်ငံကခြင်းကို (ခ)ငွေကြေးဖြင့်ဝယ်ကြည့်။ ငွေဘယ်လောက်စီနှင့် ဝယ်လို့ရသလဲလို့ တွက်ကြည့်လျှင် (က)ငွေကြေးနှင့် (ခ)ငွေကြေးတို့ အရေအတွက်ကို ရပေမည်။ ဤအရေအတွက် သည်ပင် နှစ်နိုင်ငံငွေကြေးလဲလှယ်ရေးနှုန်းဖြစ်ပေမည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဝယ်အားချင်း ညီမျှသာ လဲလှယ်ရေးနှုန်းကို ချိန်ခွင်လျာ မှန်နှုန်းဟု ခေါ်ကြ သည်။ လက်တွေ့အားဖြင့် အပြန်အလှန် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား ကြသောအခါ နှုန်းထားတို့သည် ယာယီအားဖြင့် ဟိုဘက်ဒီဘက် အပြောင်းအလဲ လှုပ်ရှားမှုများဖြစ်၏ ။ သို့သော် ရေရှည်၌ ဝယ်အားချင်း ညီမျှသည့်နှုန်း တစ်ဝိုက်စီသို့ ရှေးရှုလှုပ်ရှားရမည်ဟု ဆို၏ ။

ဘာဂါနော်မစ်သည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု အမည်စုံတစ်စုံ သို့မဟုတ် တစ်စည်း (bundle)နေရာတွင် ဟမ်ဘာဂါကို အစားထိုးလိုက်ပေသည်။ ဟမ်ဘာဂါ သည် ကမ္ဘာသုံးကုန်ဖြစ်လာပြီမို့ ဤသို့ ကုန်ပစ္စည်း အမည်ပေါင်းစုံတို့ကို တစ်စည်းတည်း စည်းကြည့်ရန် မလိုတော့ဟု ပြောလာကြသည်။ ဟမ်ဘာဂါကိုပင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သုံးလျှင် ရနိုင်ပါပြီဟု ဆိုလာကြသည်။ ဟမ်ဘာဂါသည် ကမ္ဘာ့စံဖြစ်ပြီ။ ကမ္ဘာ့ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ပြီ။

မက်ကြီး ဘာဂါ၏ ပျမ်းမျှရောင်းဈေးနှုန်းသည်

အမေရိကန်မြို့ကြီးလေးမြို့၌ ရောင်းခွန်အပါ အဝင် ၂.၂၈ဒေါ်လာ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဘာဂါရောင်းဈေးသည် ၃၉၁ယန်းဖြစ်သည်။ ဤဈေးနှုန်းနှစ်ခုကို စားကြည့်လိုက်ပါ။ ၁၇၁ယန်းရမည်။ ဤသည်ပင် မက်ကြီး ဘာဂါ၏ ပီသုံးလုံး တန်ဖိုးဖြစ်ပေသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့က ဂျပန်နိုင်ငံတွင် တစ်ဒေါ်လာ တစ်ဒေါ်လာကို ၁၁၃ယန်းနှင့် ဝယ်နိုင်သည်။ ပီသုံးလုံးတန်ဖိုးသည် အထက်တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ၁၇၁ယန်းဖြစ်၍ လဲလှယ်နှုန်းသည် ၁၁၃ယန်းဖြစ်သောကြောင့် ဂျပန်ယန်းငွေသည် ဒေါ်လာနှင့် လဲလှယ်ရာတွင် ၅၁ရာခိုင်နှုန်းပို၍ တန်ဖိုးကြီးနေ၏ ။ စိတ်ဝင်စားသူများ၊ တွက်ချက်ကြည့်ကြသည်။

လောလောဆယ်၌ စီးပွားရေးပညာရှင်တို့သည်

အမေရိကန်တစ်ဒေါ်လာလျှင် ယန်း ၁၀၀နှုန်း ရောက်သည်အထိ ယန်းငွေတန်ဖိုး တက်သွားလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြ၏ ။ ဤသို့ ခန့်မှန်းရင်း ယင်းအချက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားနေကြရသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ဂျပန်တွက်နည်းကဲ့သို့ပင် မက်ကြီး ဘာဂါရောင်းသော နိုင်ငံတိုင်းတို့အ တွက်လည်း တွက်ချက်ကြည့်ကြပါသည်။ ဤသို့ တွက်ချက်ရာ၌ ဘာဂါတစ်လုံးကို သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် ပြည်တွင်း ငွေကြေးဖြင့် ရောင်းဈေး၊ ဒေါ်လာဖြင့် ရောင်းဈေး၊ အမှန်တကယ် ဖြစ်ထွန်းနေသော နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေးနှုန်း။ ဒေါ်လာ၏ ပီသုံးလုံးတန်ဖိုး စသည်တို့ကို တွက်ချက်ယူပါသည်။ ဤသို့ ပြုပြီးသည့်နောက် နိုင်ငံအလိုက် ငွေကြေးလဲလှယ်ရေးနှုန်းထားတို့ သည် တန်ဖိုးမည်မျှပိုပြနေသနည်း စသည်အချက်တို့ကို ထပ်မံတွက်ချက်ယူကြပါသည်။

ဤတွက်ချက်နည်းကို ဟမ်ဘာဂါနည်းဟု ခေါ်ကြသည်။

ရွှေစံချိန်နည်းကိုတုပခြင်း ဖြစ်၍ ဤသို့ခေါ်ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။

ဝီသုံးလုံးတန်ဖိုးသည် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေးနှုန်းထားများ
ချိန်ခွင်လျာ မှန်စေရ“စ” သဘောပင်ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြားငွေ
လဲလှယ်ရေးနှုန်းတို့သည် ယခုအခါ၌ ဝီသုံးလုံးမှုဖြင့် လှုပ်ရှားနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် အတိုးနှုန်း အပြောင်းအလဲတို့သည် နိုင်ငံခြားငွေ
လဲလှယ်ရေးနှုန်းတို့ကို အလွန်ပင် ဗယောက်ဗယက် ဖြစ်စေပါသည်။ နိုင်ငံခြားငွေ
လဲလှယ်ရေးနှုန်းနှင့် အတိုးနှုန်းမှာ ဆက်စပ်နေပေသည်။

သို့သော် နိုင်ငံခြားငွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည် လည်းကောင်း၊
ငွေဈေးကစားသူတို့သည် လည်းကောင်း ဟမ်ဘာဂါပုံစံကို လျစ်လျူမရှုရဲဘဲ
ဖြစ်နေကြသည်။ ပေါ့သေးသေး သဘောမထား နိုင်ဘဲ ဘာဂါနော်မစ်ကို
လေ့လာနေကြရသည်။ တစ်ဖက်ကလည်း အတိုးနှုန်း အပြောင်းအလဲကို
မျက်ခြည်မပြတ် အာရုံစိုက်နေကြရသည်။

ဒေါ်လာ ၁,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ ဌေးသူများ

မုန့်ဖိုး ပဲဖိုးလောက်

တစ်နောက်မှ သုည(၁၂)လုံး ထည့်လိုက်ပါ။ ထရီလျှံ (Trillion) ရမည်။
တစ်နည်းပြောလျှင် (၁၀၀) ဘီလျှံ၏ (၁၀)ဆကို ထရီလျှံဟု ခေးခြင်းဖြစ်သည်။
တစ်ဘီလျှံတွင် သန်း (၁၀၀၀)ရှိသည်။

ဤကိန်းဂဏန်းတို့မှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာနှင့်
စကားပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်လာထရီ လျှံကိုညွှန်း၏ ။ လာမည့်နှစ်ပေါင်း
(၂၀)အတွင်း ဤမျှ ချမ်းသာသောသူတွေ ပေါ်လာတော့မည်ဟု ဆိုသည်။ ဤမျှ
ချမ်းသာသော သူတွေကလည်း အာရှမှ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု လက်ညှိုးထိုးပြနေကြ သည်။

သန်းကြွယ်သူဌေး ဆိုသည်ကား ယခုအခါ သူဌေးအငယ်စားသာ
ဖြစ်နေသည်။ မီလျှံနာတွေမို့လိုပေါက်နေချိန်တွင် သန်းကြွယ်ဆိုသည်မှာ
ကလေးကစားစရာလောက် ဖြစ်သွား သည်။

ယခုဘီလျှံနာခေါ် သန်းကြွယ်လာမှုက ဤမျှများပြားလာသောအခါ
ဝေါဟာရတွေကလည်း ရှားပါးလာသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာဝေါဟာရတွေ
ရှားပါးသွားခြင်းဖြစ်၏ ။ သူဌေးတို့ကို သူဌေး၊ သူကြွယ်၊ မဟာသူဌေး၊ မဟာသူကြွယ်
မီလျှံနာ၊ ဘီလျှံနာ၊ တိုင်ကွန်း၊ မက်နိတ်စသည်ဖြင့် ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ ယခု
ထရီလျှံနာများ ပေါ်ဦးမည်။ မြန်မာလို ဘယ်လိုခေါ်ရမည် မသိ။ မွေးစားရမည့်
ပုံရှိသည်။ လောပန်းတို့ မြန်မာတွေခေါ်နေသော ထောင်ကဲတို့ ဆိုသည်မှာ မုန့်ဖိုး
ပဲဖိုးလောက် ဖြစ်သွားလေပြီ။ သို့သော် သူ့အထွာနှင့် သူတော့ အကောင်ကြီးကြီး
ဖြစ်တန်ရာသည်။

ကလပ်

ဟောင်ကောင် တိုက်ကွန်း ရစ်ချက်လီး (၂၇)နှစ်ကို လာမည့် အနှစ် ၂၀
အတွင်း ထရီလျှံနာ မဖြစ်နိုင်ပေဘူးလားဟု စီးပွားရေး တစေ့တစောင်း၏

အယ်ဒီတာတစ်ဦးက မေးမြန်းကြည့်သည်။ ရစ်ချက်လီက စာရွက်တစ်ရွက်ပေါ်တွင် ကိန်းဂဏန်းများ ရေးချကာ တွက်ချက်ကြည့်ပြီးနောက်

“ဖြစ်နိုင်ပါတယ် ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ဗျာ။ ထရီလျံနာဖြစ်မယ့် သူကတော့ အတော် စွန့်ရ လိမ့်မယ်။ တစ်ချိန်လုံး တွက်ကိန်းတွေ မှန်နေဖို့ လိုလိမ့်မယ်” ဟု ဖြေသည်။

သို့သော် ဟောင်ကောင်ရှိ ငွေရေးကြေးရေး ကျွမ်းကျင်သူတို့က ရစ်ချက်လီနှင့် သဘော မတူကြပေ။ ရစ်ချက်လီနှင့် သူ၏ အစ်ကို ဗစ်တာတို့သည် ရှိရင်းနှုန်းအတိုင်း စခန်းသွားလျှင်ပင် သိပ်မစွန့်စားရဘဲနှင့် အနှစ် (၂၀) အတွင်း အာရှ၌ ပထမဦးဆုံး ထရီလျံနာတွေ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြသည်။ သူတို့ နှစ်ဦးသည် အာရှ၌ သာမကဘဲ၊ ကမ္ဘာပေါ်၌ ပါ ပထမဦးဆုံး ထရီလျံနာ တွေဖြစ်လာမည့်သူများဟု တစ်ပေးထားကြသည်။

ရစ်ချက်လီနှင့် ဗစ်တာလီတို့သည် ဟောင်ကောင်သန်းကြွယ်၊ မဟာသူဌေး၊ မဟာ သူကြွယ် မီလျံနာ၊ တိုင်းကွန်း၊ မက်နိုတ် စသည်ဖြင့်ခေါ်ခဲ့ကြသည်။ ယခုထရီလျံနာများ ပေါ်ဦးမည်။ မြန်မာလို ဘယ်လိုခေါ်ရမည် မသိ။ မွေးစားရမည့်ပုံ ရှိသည်။ လောပန်းတို့၊ မြန်မာတွေခေါ်နေသော ထောင်ကဲတို့ ဆိုသည်မှာ မုန့်ဖိုးပဲဖိုးလောက်ဖြစ်သွားလေပြီ။ သို့သော် သူ့အထွာနှင့် သူတော့အ ကောင်ကြီးကြီး ဖြစ်တန်ရာသည်။

သူတို့နှစ်ဦးလည်း

အချို့က ဘရူးနိုင်ငံစောဘွား၏ သားအိမ်ရှေ့မင်းသား အယ်ဗူတာဒီဘီလာ(အသက် ၂၀) သည် ပထမဦးဆုံး ထရီလျံနာဖြစ်လာမည့်သူဟု တစ်ပေးသည်။ ယခုလက်ရှိ သူချမ်းသာသောဥစ္စာ စည်းစိမ်တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလျံ (၄၀)ကျော်ဖိုးရှိသည်။

အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် သင်္ချာကို ဝါသနာပါသည်ဟု အဆိုရှိသည်။

သူကိုယ်တိုင် တွက် ကြည့်လျှင် သူ၏ (၃၉)နှစ်မြောက်မွေးနေ့တွင် သူသည် ထရီလျှံနာ စာရင်းဝင်နေပြီးဖြစ်ကြောင်း အဖြေတွေ့ပါလိမ့်မည်။ မိသားစု၏ လက်ရှိဓနဥစ္စာကို တစ်နှစ်(၂၀%)ဖြင့် ထပ်တိုးလျှင် လာမည့်အ နှစ်(၂၀)အတွင်း ထရီလျှံနာဖြစ်သွားပါမည်။

ထရီလျှံနာဖြစ်လာမည့်သူများစာရင်းတွင် စာရင်းတွင်ဟောင်ကောင်မှ လက်ရှိဘီလျှံနာ နီနာဝင်ကိုလည်းဖော်ပြကြသည်။ နီနာဝင်(အမျိုးသမီး)သည် ၁၉၉၈ခုနှစ်၌ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြင့်ဆုံး မိုးမျှော်တိုက်ကြီးကို ဟောင်ကောင်တွင် အခမ်းအနားဖြင့် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဤမိုးမျှော်တိုက်ကြီး ကိုလည်း သူ့နာမည်ကို အစွဲပြု၍ နီနာတာဝါဟု အမည်ပေးထားသည်။ ဤမိုးမျှော်တိုက်ကြီးသည် အမြင့်မီတာ (၄၆၈)မီတာရှိသည်။

နီနာ၏ ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဘဝမှာသူ၏ ခင်ပွန်းနှစ်ကြိမ်ပြန်ပေးဆွဲခံရခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယအ ကြိမ်ပြန်ပေးဆွဲခံရခြင်းပြီး၊ ဒုတိယအကြိမ်၌ ပြန်ပေးသမားတို့၏ ရေထဲပစ်ချခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုတိုင်အလောင်းရှာမတွေ့သေးပေ။ ပြန်ပေးငွေကိုလည်း ပထမအကြိမ်က အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁)သန်း၊ဒုတိယအကြိမ်၌ ဒေါ်လာ(၃၄)သန်းပေးလိုက်ရသည်။ ဤမျှပေးလိုက်ရသော်လည်း သူခင်ပွန်းမှာမူကား ရေထဲပစ်ချခံလိုက်ရသည်။

မုဆိုးမဘဝနှင့်ပင် စီးပွားရေးကို ကျွမ်းကျင်စွာဖြင့် ဦးဆောင်ခဲ့ရာမကြာမီ၌ ထရီလျှံနာကလပ် ဝင်ဖြစ်လာတော့မည်။ သို့သော် သူမ၌ သားသမီး မထွန်းကားပေ။

နှစ်ဆယ့်ရှစ်ဦး

ထရီလျှံနာ ကလပ်အဖွဲ့ဝင်တိုင်းကို စူပါလူတန်းစားဟုခေါ်ကြသည်။ ဤစာရင်းတွင်ဟောင် ကောင်မှ သာမက တရုတ်(တိုင်ပေ)၊ ဂျပန်၊ထိုင်း၊ စင်ကာပူ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ အိန္ဒိယနှင့် ကိုရီးယားတို့မှလည်း

အပြိုင်ပါဝင်လာမည်ဖြစ်၏ ။

အသေးစိတ်စာရင်းကို အောက်တွင် ဖော်ပြပါသည်။

လက်ရှိချမ်းသာသော တန်ဖိုးတို့ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာဖြင့် ဖော်ပြသည်။

၁။ စုစုပေါင်းတစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်	ဘဏ္ဍာနှစ်	၄၀ ဘီလီယံ
ထိုင်းလက်ကားယာဉ်	(လက်ရှိချမ်းသာ)	၉ ။ ။
၂။ ကိရိယာသုံးစွဲသူအားလုံး	ဂျပန်	၉ ။ ။
၃။ စီမံကိန်း	တရုတ် (တိုင်ပင်)	၈ ။ ။
၄။ လီဂျွန်းဟီး	ဟောင်ကောင်	၇ ။ ။
၅။ မိုနိုနိုနို	ဂျပန်	၆ ။ ။
၆။ မိုနိုအာကီးယား	ဂျပန်	၆ ။ ။
၇။ ကွတ်သရားသား	ဟောင်ကောင်	၆ ။ ။
၈။ လီကာရှင်း	ဟောင်ကောင်	၆ ။ ။
၉။ တာကီယာ	ဂျပန်	၅ ။ ။
၁၀။ ခါးခွံချိတ်အောင်	ထိုင်း	၅ ။ ။
၁၁။ ရှင်ကျွတ်	ကိုရီးယား	၄ ။ ။
၁၂။ ချန်ကျွတ်	ကိုရီးယား	၄ ။ ။
၁၃။ မိုက်ကယ်ကွတ်	ဟောင်ကောင်	၄ ။ ။
၁၄။ ကိရိယာတာကီ	ဂျပန်	၄ ။ ။
၁၅။ ကိရိယာရှင်နှစ်	ဂျပန်	၄ ။ ။
၁၆။ နာတိုင်ဟောင်	ဟောင်ကောင်	၃ ။ ။
၁၇။ ချောသတ်နှစ်	ဟောင်ကောင်	၃ ။ ။
၁၈။ လီကျွတ်ဟီး	ကိုရီးယား	၃ ။ ။
၁၉။ လီကျွတ်ဘီအိုလျာ	အင်ဒိုနီးရှား	၃ ။ ။
၂၀။ အီးတီလီဂျာ	အင်ဒိုနီးရှား	၃ ။ ။
၂၁။ ဝိုင်စီဝိုင်	တရုတ် (တိုင်ပင်)	၂ ။ ။
၂၂။ လင်ဆိုင်တောင်	မလေးရှား	၂ ။ ။
၂၃။ ကွတ်ဟောင်ပင်	စင်ကာပူ	၂ ။ ။
၂၄။ ကွတ်လျာဝိုင်ပင်	စင်ကာပူ	၂ ။ ။
၂၅။ ချောသတ်ကုတ်	မလေးရှား	၂ ။ ။
	ဟောင်ကောင်	
၂၆။ ချောသတ်	စင်ကာပူ	၂ ။ ။
၂၇။ လူစီအိုတန်	စီလင်ပိုင်	၂ ။ ။
၂၈။ အာဒီယာသား	အိန္ဒိယ	၂ ။ ။

အထက်ဖော်ပြပါ (၂၈) ဦးသည် ဖွင့်လှစ်တော့မည် ထရီလျှံကလပ်တွင် ဝင်ရန်စောင့်နေကြ သည့် သူများ ဖြစ်ကြပါ၏ ။

အများပိုင် ကုမ္ပဏီတွေ လောက်သာ

အထက်တွင် ဖော်ပြသည့်သူများ၏ ဓနဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုတန်ဖိုးတို့ကို တွက်ချက်ရာ၌ အငြင်းပွား စရာ အချက်တစ်ချက် ပေါ်ပေါက်သည်။ ၎င်းမှာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ ဖွဲ့စည်းသော အများပိုင် ကုမ္ပဏီ လီမိတက် (public Company Ltd.) တို့မှ အစုရှယ်ယာစတော့နှင့် ဘွန်းတို့၏ တန်ဖိုးကိုသာ တွက် ချက်ထားသည် ဆိုသော အချက်ဖြစ်သည်။ စတော့အိပ်(စ်)ချိန်းတွင် စာရင်းသွင်းထားခြင်း မရှိ သော ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီလီမိတက်များမှ အစုရှယ်ယာများနှင့် အခြားမိသားစုပိုင် ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကိုမူ ထည့်တွက်ထားခြင်းမရှိ၍ စာရင်းမှာ တကယ်ချမ်းသာသည်ထက် တော်တော်များများ လျော့နည်း ပြသထားသည်ကို တွေ့ကြသည်။

ထို့အပြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် လျှို့ဝှက်စာရင်းနှင့် ပစ္စည်းတို့ကလည်း အများကြီးရှိ၏ ။ အထူးသဖြင့် ကမ်းလွန်စာရင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ (Off shore accounts) ဟု ခေါ်သည် (ဤအကြောင်း နောက် ပိုင်း ရှင်းပြပါမည်။)

ဖောင်းပွမှု

အာရှဘက်၌ စီးပွားရေးသည် အံ့မခန်း ကောင်းမွန်၍ ဤမျှ ချမ်းသာလာကြသည်ဆိုသော အကြောင်းပြချက်မှာ မမှားသော မကြောင်းပြချက်ဖြစ်၍ မဝေဖန်ကြပါ။

သို့ရာတွင် ဤအချက်ကိုပျံ့ ထပ်မံအသေးစိတ်၍ သုံးသပ်ပြီး သကာလ မီလျှံနာ၊ ဘီလျှံနာများ မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် ချမ်းသာလာကြသည်မှာ အခြား အကြောင်းသုံးချက်တို့ကြောင့် လည်း ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ထောက်ပြကြသည်။

ပထမအချက်မှာ ဖောင်းပွမှုဖြစ်သည်။ ဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှုသည်

နှစ်ဖက်သွား ဓားဖြစ်၏။ ပါးရည်နပ်ရည် ရှိသူများ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ကစားတတ်လျှင် ဈေးနှုန်းဖောင်းပွမှု ဖြစ်နေချိန်တွင် သူဌေးဖြစ်ဖို့ အလွန်မြန်၏။ ဆင်းရဲသားနှင့် ပါးရည်နပ်ရည် မရှိသူတို့ကား ခံရဖို့ရှိသည်။

ဒုတိယအချက်ကား အခွန်ရှောင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အခွန်ရှောင်နိုင်ကြ၍ သာ ဤမျှ ကျိကျိ တက် ချမ်းသာလာကြသည်ဟု ထောက်ပြကြသည်။ ဘုရားနိုင်ငံနိုင်ငံ၌ ဝင်ငွေခွန် မရှိပေ။ မည်သူမျှ ဝင်ငွေခွန် မပေးရ။ ထို့ကြောင့်လည်း စူလတန်၏ ဓနဥစ္စာသည် အခွန်လွတ်နေ၍ အလွန်ကြွယ်ဝ နေခြင်း ဖြစ်သည်။

တတိယအချက်မှာ နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေးနှုန်း အပြောင်းအလဲတို့ကို အမြတ်ထုတ်နိုင်ကြ ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကမ်းလွန် နိဗ္ဗာန်များဆီသို့

မီလျံနာ၊ ဘီလျံနာတို့သည် အနည်းနှင့် အများ အခွန်ရှောင် ကြလေသည်။ အဓိက အခွန် ရှောင်နည်းမှာ မိမိတို့ ဓနဥစ္စာတို့ကို အခွန်မပေးရသော ဒေသများဆီသို့ ရွှေ့ပြောင်း အပ်နှံထားကြ ခြင်းပင် ဖြစ်လေ၏။

အခွန်မပေးရသော ဒေသတို့ကို ကမ်းလွန်ကျွန်းများဟု ခေါ်ကြသည်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်တွင် နိုင်ငံအသီးသီးက အခွန်မရှိ နိဗ္ဗာန် (Tax Heaven) တို့ကို အပြိုင်အဆိုင် တည်ထောင်လျက် ရှိကြ သည်။ အခွန်လွတ်ရုံမျှ မက စည်းကမ်းစည်းမျဉ်း တို့ကိုလည်း မရှိသလောက် ထားကြ၏။ မည်သည့်ငွေကြေးနှင့်မဆို လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခွင့်ကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ ခွင့်ပြုထား သည်။ ထို့အပြင် အရေးအကြီးဆုံး အချက်အနေဖြင့် အရင်းအနှီးတို့ကို တစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံသို့ တစ်မဟုတ်ချင်း ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးထားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အခွန်နိဗ္ဗာန် ကျွန်းတစ်ကျွန်း၏ ကြော်ငြာတစ်ခုတွင် “ခလုတ်ကိုသာ နှိပ်လိုက်ပါ။ သင်၏ ငွေ ပင်ငွေရင်းကို သင်ပို့လိုရာသို့ ချက်ချင်း တစ်မဟုတ်ချင်း

(Instant Transfer) ရွှေ့ပြောင်း ပေးသွား ပါလိမ့်မည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို သတိချပ်ရာသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြသော ထရီလျှံနာ ဖြစ်လာသူများ ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်နိုင်သူများ က ဖြစ်စေ အထက်ဖော်ပြပါ ကမ်းလွန်ကျွန်းတို့တွင် ဓနဥစ္စာတို့ကို လျှို့ဝှက်အပ်နှံထားကြစမြဲ ဖြစ်လေရာ ဤစာရင်းတို့ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အခွန်လိုက်ဖို့

ဟောင်ကောင်သူဌေးတို့သည် ၁၉၉၇ ခုနှစ် မတိုင်မီ၌ ဤနိဗ္ဗာန်ကျွန်းများဆီကို အလုအယက် မိမိတို့ ဓနဥစ္စာတို့ကို ရွှေ့ပြောင်းကြပါလိမ့်မည်။ ယခုကတည်းက ရွှေ့ပြောင်းနေကြသည်ကလည်း အများကြီး။

အထူးသဖြင့် ကေမင်ကျွန်း၊ ဘာမူးဒါး သို့မဟုတ် နာဆောကျွန်းတို့ ဆီသို့ ရွှေ့ပြောင်းကြ သည်။ မကြာသေးမီက မလေးရှား နိုင်ငံကလည်း လဘွန်းကျွန်း (Labuan) ကိုကမ်းလွန် နိဗ္ဗာန် ကျွန်း အဖြစ် အပူတပြင်း တည်ဆောက်လျက်ရှိသည်။ ဤကျွန်းတွင် လာရောက်မြှုပ်နှံသူ (ငွေအပ် သူ)သည် ဟောင်ကောင်နှင့် စင်ကာပူတို့ထက် ပိုပြီး လုံလုံခြုံခြုံ လျှို့ဝှက်မှု ရှိစေရမည်ဟု အာမခံ ထားသည်။

ဤသို့သော လျှို့ဝှက်လုံခြုံမှုနှင့် ခေတ်မီ အီလက်ထရွန်းနစ်ဘဏ်စနစ်ကြောင့် ကမ်းလွန် နိဗ္ဗာန်တို့တွင် အရင်းအနှီးများ အရွှေ့အပြောင်းများရဖို့ ဤဓနတို့အပေါ် အခွန်အကောက်လိုက်ရန် အလွန် ခက်ခဲသွားပါလိမ့်မည်။

မျိုးဆက်မခံပါ

အချို့ သုံးသပ်သူတို့က ဓနဥစ္စ ပေါများမှုသည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထရီလျှံ အထိ ရောက်လာသောအခါတွင် ထရီလျှံနာတို့သည်

အာဏာကို ဆုပ်ကိုင်မက်မောလာမည်လော ဟု စိုးရိမ်ပူပန် လာကြသည်။

အိမ်ကြီးထဲ အိမ်ငယ်ဆောက်ဆိုသကဲ့သို့ နိုင်ငံကြီးထဲ ကိုယ်ပိုင်နိုင်ငံငယ်များ တည်ဆောက် မည်လေ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရတို့ကို ကြိုးကိုလာကြမည်လော ဟူ၍ ပူပန်ကြသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာသုံးသပ်သူတို့က ဤအဖြစ်မျိုးတို့သည် စိတ်ကူးယဉ် ဝတ္ထုတို့၌ သာ ဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ယခုမဖြစ်နိုင်တော့ပါဟု ထောက်ပြကြသည်။

အခြား စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ သုံးသပ်ချက် တစ်ရပ်မှာ ချမ်းသာသော သူတို့သည် မျိုးဆက်အား ဖြင့် ဒုတိယမျိုးဆက်၌ ကျဆင်းသွားတက်သည်။ တတိယမျိုးဆက်အထိ ခံလေ့မရှိဟု သုံးသပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသုံးသပ်ချက်မှာ မိဘလက်ထက် အမွေအနှစ် တို့သည် သားသမီးများ လက်ထက်၌ ကွဲကုန်သည်။ သူများဆီ ရောက်ကုန်သည်။ မြေးမြစ်တို့အထိ မခံပါဆိုသည့် မြန်မာ့ အစဉ်အလာမျိုး နှင့် ဆင်တူဟန်ရှိသည်။

အက်ဆက်နှစ်မျိုး

အခြားပူပန်မှု တစ်ရပ်ကလည်း ထရီလျှံအထိ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာကြသောအခါ အစိုးရများ အနေဖြင့် ဤချမ်းသာသူတို့၏ ဓနဥစ္စာတို့အပေါ် ကွပ်ကဲနိုင်မှုသည် လျော့ပါးသွားလေ့မည်ဟု ဆိုသည်။

ဤစိုးရိမ်ပူပန်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဟောင်ကောင်ရှိ အာရှတိုက်ဆိုင်ရာ မာရီလင့်ချ် ကုမ္ပဏီ အကြီးအကဲဟောင်းဖြစ်သူ မိုက်ကယ်ဒေါ့(ဗ်) ဟစ်ဂင်ဆန်က ဤသို့ ဖြေကြားသည်။

“ခင်ဗျားရဲ့ ငွေအားလုံးကို အခွန်မရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်ပယ်ထဲမှာ ထားနိုင်လိမ့်မယ်ဆိုတာဟာ မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် အလွယ်ပြောလွန်းရာ ရောက်တယ်။ အရည်ပျော်အက်ဆက် (Liquid Assets) (ပိုက်ဆံ)ပေါ်မှာ အစိုးရက ကွပ်ကဲမှု ဆုံးရှုံးသွားခဲ့တယ်။ မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် ပုံသေ အက်ဆက်

(ပစ္စည်း)တွေပေါ်မှာ ကွပ်ကဲမှု မဆုံးရှုံးပါဘူး”

သဘောမှာ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ငွေကြေးတို့ပေါ်တွင် အစိုးရက မကွပ်ကဲနိုင်ပေမယ့် ဤသူ ဌေးတို့ပိုင် ပစ္စည်းပစ္စယ တို့အပေါ်၌ ကား မရွှေ့ပြောင်းနိုင်ကြ၍ အစိုးရ၏ ကွပ်ကဲနိုင်မှု မဆုံးရှုံးပါဟု ပြောခြင်းဖြစ်၏ ။

ဘာက ခြောက်လှန့်နေသလဲ

ယခုအခါ အာရှဘီလျံနာတို့သည် တရုတ်ပြည်တွင် အများအစား အလုအယက် သွားရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနေကြသူတို့သည် တရုတ်ပြည်ကြီးတည်မှ တည်ငြိမ်ပါမလားဟု ရှေ့နေအတွက် ခြောက်လှန့်ခံနေကြရသည်။ အထူးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး တိန်ရှောင်ဖိန် ကွယ်လွန်ပြီးလျှင် ဘာ ဖြစ်မည်နည်းဟု စိုးရိမ်နေကြသည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စီးပွားရေး စာရေးဆရာတစ်ဦးက တရုတ်ပြည်၌ ဖရိဖရဲ ကမောက်က မ ဖြစ်ပွားလာစရာ အကြောင်းရှိကြောင်း၊ အကယ်၍ ရှိလာလျှင် အချို့လုပ်ငန်းတို့သည် တအားဆွဲ ခါ လိုက်သလို ခံရဖွယ်ရှိကြောင်းဖြင့် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သမိုင်းကို ကြည့်ပြီး စီးပွားဥစ္စာတို့ရုတ်ခြင်း ပြိုကျ ပျက်စီးသွားစေခဲ့ သည့် အကြောင်းနှစ်ပါးကို သတိမူမိနေကြသည်။

ပထမအကြောင်းမှာ စစ်ပွဲများဖြစ်၏ ။ စစ်ဖြစ်လျှင် အရင်းအနှီး ဥစ္စာတို့သည် အကုန်ဆုံးရှုံးကြ ကုန်၏ ။ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ တွေ့ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်၏ ။

ဒုတိယအကြောင်းမှာ ဥစ္စာဓနတို့ကို အစိုးရက သိမ်းဆည်းပစ်ခြင်း (Expropriation) ကိုခံကြ ရခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ချမ်းသာလာသူတို့သည် အထူးတလည် စိုးရိမ်ကြမည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်လောက် ပေသည်။ နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ခု အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လျှင်

ဥစ္စာဓနတွေ အများအပြား ဆုံးရှုံးခဲ့သည် သာဓက တွေကလည်း ဒုန့်ဒေး ရှိနေ၏ ။

မည်သို့ပင်ရှိစေ နောင်ကာလတို့၌ ဥစ္စာဓန ရှာဖွေရာ

အကောင်းဆုံးနေရာသည် အာရှသာ ဖြစ်နေပါဦးမည်။ ထို့ကြောင့်လည်း

အာရှတိုက်၌ သာ ထရီလျှံနာတွေ အရင်ကနဦး ပေါ်ပေါက်လိမ့် မည်ဟု ဟောကိန်း

ထုတ်လာကြခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။

မက်ဒရစ် ကြေညာချက်

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံ ဘရက်တန်ဝုဒ် မြို့မှ စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်ဖ်) နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့၏ (၄၉) ကြိမ် မြောက်မျက်နှာစုံညီ ညီလာခံကြီးတစ်ရက်ကို စပိန်နိုင်ငံ မက်ဒရစ်မြို့၌ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၄ရက်မှ ၆ရက်အထိ နှစ်ရက်ဆက်တိုက် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဤညီလာခံကြီးသို့ နိုင်ငံအသီးသီးမှ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများနှင့် ဗဟိုဘဏ် တာဝန်ခံများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ဤညီလာခံကြီး ကျင်းပနေချိန်တွင် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေချိန်ဖြစ်နေသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ဖက်၌ လည်း စိန်ခေါ်ချက်တို့က အဟောင်းနှင့် အသစ် ဒုနှင့် ဒေးရှိနေဆဲဖြစ်၏ ။

ထို့ကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးနှင့် ခြုံ၍ မဟာဗျူဟာကြီးတစ်ရပ်ကို ရှာဖွေချမှတ်ရန် လိုလားခဲ့လေ ရာ အောက်တွင် ဖော်ပြသည့် မက်ဒရစ် ကြေညာချက် (Madrid Declaration) ဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွား ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာကြီး တစ်ရပ်ကို သဘောတူ ချမှတ်လိုက်ကြပါကြောင်း။ အပြည့်အစုံ ဖော် ပြလိုက်ပါသည်။

မက်ဒရစ် ကြေညာချက်

(၁) ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အလားအလာသည် ယခုဆယ်စုနှစ်အတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ သော အခြေအနေတို့ထက် သာလွန်၍ ကောင်းမွန်သည်။ သို့သော် လေးနက်သော ပေါ်လစီ စိန်ခေါ်ချက်တို့ကား ရှိမြဲရှိလျှင်ပင်။

စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဆက်လက် ထမ်းသိမ်းထားတို့မှာ

၁။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဆက်လက် ထမ်းသိမ်းထားနိုင်ရန်။

၂။ အလုပ်လက်မဲ့ ဦးရေလျော့ပါးသွားစေရန်နှင့်

၃။ ဖောင်းပွမှု ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အန္တရာယ်ကို တားဆီးရန် တို့ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတို့တွင်လည်း စီးပွားရေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေရာ ဤသို့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရပါမည်။ တိုးချဲ့နိုင်ရ ပါမည်။

စနစ်အသွင် ကူးပြောင်းနေရသော စီးပွားရေး (Economies in-transition) တို့သည် ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေး ပရဂျက် အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စုစည်းမိစေရန် ကြိုးပမ်းကြရပါမည်။ တဆက်တည်းတွင် မယိုမယွင်း ထိန်းထားလို့ရသော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရေး လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် အခြေခိုင်ခိုင် ရပ်တည် ခြေချနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းကြရပါမည်။

(၂) ဥရဝေ့ အကျော့ဆွေးနွေးပွဲမှ ရရှိထားသော သဘောတူညီချက်တို့ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ လ ၁ ရက်နေ့တွင် တရားဝင် အတည်ပြုနိုင်ကြပါက ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အလားအလာသည် ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ စုစည်းမှု နက်ရှိုင်းလာခြင်းကြောင့် အလွန်ကောင်းမွန် တိုးတက်လာပါလိမ့်မည်။

အထက်ဆိုခဲ့သော သဘောတူညီချက်ကို မနှောင့်နှေးဘဲ ဆောလျင်စွာ တရားဝင် အတည်ပြု ကြပါရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကုန်သွယ်မှု စည်းကမ်းချက်များ လျော့ချရေးကို လည်း ကောင်း၊ အိုင်အမ်အက်ဖ်နှင့် အသွင်ပြောင်း ဖွဲ့စည်းတော့မည့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (World Trade Organization) တို့ပူးပါင်းဆောင်ရွက်ရေးတို့ကိုလည်း အရှိန်မပျက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ကြရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့သည် နိုင်ငံအလိုက် ငွေကြေးတို့အား မည်သည့် ငွေကြေးနှင့်မဆို လဲလှယ်လွှဲပြောင်းနိုင်မှု (Currency Convertibility) တိုးတက်ကျယ်ပြန့်စွာ ရှိလာ နိုင်ခြင်းကို ကြိုဆိုပါသည်။

ထို့အပြင် အရင်းအနှီးများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းမှုကို

ဟန့်တားထားသော အတားအဆီးတို့ကို ဖယ်ရှားပေးလာ ကြခြင်းကိုလည်း အားပေးအပ်ပါသည်။

(၃) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ အများအပြားတို့သည် မကြာသေးမီက စီးပွားရေး အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့ကြ လေရာ ဤအောင်မြင်မှုတို့က မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ်၏ မှန်ကန်ခိုင်လုံမှုကို ဖော်ထုတ်သက်သေထူ လိုက်ပါသည်။

ဤမဟာဗျူဟာမှာ မက်ကရို စီးပွားရေး အင်အား ညှိစပ်ခြင်းစနစ်နှင့် အဆောက်အအုံ ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု (Macro-economic adjustment and structural reform) တို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ၊ ခိုင်မာသော အစီအစဉ်တို့ကို ဆိုလိုသည်။ ဤအစီအစဉ်တို့ကို အောင် အောင်မြင်မြင် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခြင်းကြောင့်သာ အောင်မြင်ကြခြင်းဖြစ်၏ ။

ကျန်အခြားနိုင်ငံတို့သည်လည်း အလားတူ မဟာဗျူဟာကို ရဲဝံ့စွာ ချမှတ်၍ အကောင်အ ထည် ဖော်ကြရန် တိုက်တွင်းအပ်ပါကြောင်း။ ဤကဲ့သို့ မဟာဗျူဟာဖြင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ ဘဏ္ဍာရေး တည်ငြိမ်မှု တို့ကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ဖြစ်မြောက်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြရာ၌ ထူးခြားသော လက္ခဏာရှိသည့် ကမ္ဘာ့ဝန်း ကျင်တစ်ရပ်က ကျားကန်ပေးရပါမည်။ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတို့၏ ဈေးကွက်များဆီသို့ ဝင်လမ်းရရှိ ရေး၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော စည်းကမ်းချက်တို့ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေး အကူအညီများ အချိန်မီ ပေးရေးနှင့် ဝင်ငွေနည်း နိုင်ငံတို့၏ ကြွေးမြီတို့ကို လျှော့ချပေးရေးစသည့် အချက်တို့သည်ပင် ထူး ခြားသည့် လက္ခဏာရှိသော ကမ္ဘာ့ဝန်းကျင်ဖြစ်ရပါမည်။

ကျန်နိုင်ငံတို့ကလည်း တောင့်တင်းခိုင်မာသော ပေါ်လစီများ ရှိကြရပါမည်။

(၄) စီးပွားရေးစနစ် အသွင်ကူးပြောင်းနေရသော နိုင်ငံတို့တွင်လည်း စီးပွားရေးသည်ဦးမော့ လာပေသည်။ ဤသို့ ဦးမော့လာခြင်းမှာလည်း မက်ကရို စီးပွားရေး၌ စည်းကမ်းရှိခြင်း၊ စနစ်နှင့် အဆောက်အအုံ ဖွဲ့စည်းမှုတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ကျန်အသွင်ကူးပြောင်းနေသော နိုင်ငံအားလုံးတို့သည်လည်း စီးပွားရေး တည်ငြိမ်မှု၊ ၎င်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့ကို ရဲဝံ့ပြတ်သားစွာ ချဉ်းကပ်ကြရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါကြောင်း။

အတွေ့အကြုံတို့က အသွင်ကူးပြောင်းရေး၏ စောစောပိုင်း ကာလတွင် ဘဏ္ဍာရေး ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုကို စောစီးစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ငွေကြေးစည်းကမ်း ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှိခြင်းတို့သည် ဘဏ္ဍာရေး တည်ငြိမ်မှုရရှိရန် ကိစ္စ၌ ဗဟိုအချက်အချာကျစွာ အရေးကြီးလှကြောင်းကို သက်သေ ထူ ဖော်ပြပါသည်။

ဤသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့နှင့်အတူ ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်လံဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတို့မှာ

၁။ ယန္တရားနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တည်ထောင်ခြင်း၊

၂။ ဈေးနှုန်း ထိန်းကွပ်မှုကို လွှတ်ပေးခြင်း၊

၃။ ပြည်ပဆက်ဆံရေး အဟန့်အတားတို့ကို ရုပ်သိမ်းလျှော့ချပေးခြင်း၊

၄။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတို့ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း၊

၅။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်

၆။ ဘဏ္ဍာရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတို့ ဖြစ်သည်။

အတိအလင်း ဖြစ်ပေါ်သော အလုပ်လက်မဲ့ မြင့်မားမှု၏ ဘေးဒုက္ခတို့ကို သက်သာစေရန် အလို့ငှာလည်း စရိတ်စက သက်သာပြီး ထိရောက်သည့်ပစ်မှတ် သတ်သတ်မှတ်မှတ်ရှိသော လူမှု လုံခြုံရေး ပိုက်ကွန် (social safety nets)

တို့ကိုလည်း ကြိဆဖော်ထုတ်ပေးရပါမည်။

ဤကိစ္စ အလို့ငှာ နိုင်ငံတကာဝန်းကျင်ကလည်း အထောက်အကူ ပြုနိုင်ရပါမည်။

(၅) စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတို့၏ စီးပွားရေး အလားအလာတို့သည် တိုးတက်ကောင်းမွန်လျက်ရှိရာ ဤအလားအလာတို့ကြောင့်ပင် စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတို့သည် ရရှိထားသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ပိုပြီး ခိုင်မာတောင့်တင်းစေရန်နှင့် အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေတို့ကို လျှော့ချရန် အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်လာစေပါသည်။ တဆက်တည်းတွင် ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းထားရန်လည်း ဖြစ်စေပါ သည်။

စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတို့အတွက် ဘုံမဟာဗျူဟာတစ်ရပ်တွင် အောက်ပါ အချက်သုံးချက်ကို အလေးအနက် ထားအပ်ပါကြောင်း။

(က) စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အတားအဆီးတို့ကို ပယ်ဖျက်သွားရန် အလို့ငှာ လိုအပ်သော အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်ပါ သည်။

ဤပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့တွင်

၁။ အခွန်အကောက်မဟုတ်သော ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများ ဖြိုချပေးရေး။

၂။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် အများပြည်သူတို့၏ ပင်စင်စနစ်ကိစ္စတို့တွင် ငွေရေး ကြေးရေးအရ ရေရှည် အခြေခိုင်စေရေးတို့လည်း အကျုံးဝင်ပတ်သက်စေရပါမည်။

ရေရှည် အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာ၊ လူငယ်နှင့် မကျွမ်းကျင်သော အလုပ်သမားတို့အတွက် အလုပ်အကိုင်များ ရှားပါးနေသော ပြဿနာတို့ကို နှလုံးမူမိပါကြောင်း။ ဤပြဿနာတို့ကို ပညာရေး နှင့် လေ့ကျင့်ပေးရေးတို့တွင်

တိုးတက်ကောင်းမွန်စေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အလုပ်ရရှိ စေရေးတွင် မက်လုံးမဲ့စေသော အခြေအနေတို့ကို ဖယ်ရှားစေရန် ဦးတည်၍ အလုပ်ဈေးကွက် (labour Market) ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ကြိုးစားဖြေရှင်းပေးရပါမည်။

(ခ) ဘတ်ဂျက် လိုငွေပြမှုတို့ကို သိသိသာသာ လျှော့ချနိုင်ရန် ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ရေရှည် မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ်ချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်သင့်ကြပါကြောင်း။

ထို့အပြင် ကြွေးမြီနှင့် ဂျီဒီပီ အချိုးတို့ကိုလည်း လျှော့ချခြင်းဖြင့် အကယ့်အတိုးနှုန်းကို ကျဆင်းသွားအောင် ကြိုးပမ်းကြဖို့ တိုက်တွန်းပါသည်။

ကမ္ဘာ့ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့က တိုက်တွန်းလိုသည့် အခြားအချက် တစ်ချက်မှာ လေးနက် သော ဘဏ္ဍာရေး ပြဿနာတို့နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော နိုင်ငံတို့သည် အရေးတကြီး ပြင်စရာရှိသည် တို့ကို အချိန်မဆွဲဘဲ ခပ်မြန်မြန် ပြင်ကြရန် ဖြစ်ပါကြောင်း။

(ဂ) ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှု ရရှိစေရန် ငွေကြေးအခြေအနေတို့ကို လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းပြင်ဆင် ရန် အသင့်ရှိခြင်းသည် အလယ်အလတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်း ထိန်းထားရန် လိုအပ်သည်ကို သဘောပေါက်ခြင်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ဖောင်းပွမှု၊ အကြပ်ကိုင်မှု တို့ကို တန်ပြန်နိုင်ရန် အလို့ငှာ လိုအပ်ပါက အတိုးနှုန်းမြှင့်တင်လိုက်ရန် အသင့်ရှိခြင်းတို့သည် ဖောင်းပွမှု ဆန့်ကျင်ရေး ပေါလစီ တို့အပေါ် ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို အားဖြည့်ပေးပါလိမ့်မည်။

(ဃ) အထက်ဖော်ပြပါ သဘောတူညီထားသည့် မဟာဗျူဟာတို့ကို အကောင်အထည် ဖော်ရာ၌ ရရှိမည့် တိုးတက်မှုတို့ကို လာမည့် ၁၉၉၅ ခုနှစ် နွေဦးရာသီ အစည်းအဝေးတွင် ပြန်လည် သုံးသပ် ကြမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

မာမားစန်းနှင့် မကင်းသော
စီးပွားရေး ယဉ်ကျေးမှု

မာမားစန်နှင့် မကင်းသောစီးပွားရေး ယဉ်ကျေးမှု
မယုံပေမယ်

"ကိုယ့်ယောက်ျားကို ဘယ်လောက်ပဲ စိတ်ချစိတ်ချ ယောက်ျားတွေကို
အရက်နဲ့ မိန်းမချော တွေနဲ့သာ လွှတ်ပေးထားရင် ဖြစ်ချင်ရာတွေ
အကုန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဘယ်တတ်နိုင် မလဲလေ။ စိုးစိုးရိမ်ရိမ်နဲ့ပဲ
ခွင့်လွှတ်နေရတာ ပေါ့။ ညကလပ်တွေဆီ မသွားဖို့ တားလို့မှ မရတာ ။

ကိုယ့်ယောက်ျားကတော့ ပြောပါတယ်။ ဒီမိန်းကလေးတွေနဲ့
သူမရှုပ်ပါဘူးလို့။ လိုက်ပြီး မကြည့်နိုင်တော့ ယုံရမယ့် သဘောပဲ။
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတဲ့လေ"

ဤကား စင်ကာပူမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦး၏ ဇနီးက
ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးလုပ်လျှင် ဧည့်ခံပွဲတွေ လုပ်ရ၏ ။ ဧည့်ခံပွဲတွေ တက်ရ၏ ။
ခေတ်က ပြောင်းလဲသွား သောအခါ ဧည့်ခံရသည့် ပုံသဏ္ဌာန်တို့ကလည်း
ပြောင်းလဲသွားပုံရသည်။ ယခင်က ကဲ့သို့ လက်ဖက်ရည်တိုက်၊ ထမင်းကျွေး၊
အရက်တိုက်ရုံလောက်နှင့် မလုံလောက်တော့ပေ။

ဧည့်သည်ကို ညကလပ် ခေါ်သွားရသည်။ ကပွဲကြည့်ပြီး အရက်တိုက်၊
ထမင်းကျွေးရသည်။ မိန်းမချော မိန်းမလှလေးကိုလည်း အနားခေါ်ထားပေးရသည်။
တွဲကခိုင်းရသည်။ လိုအပ်လျှင် ဧည့်သည်နှင့် ထည့်ပေးလိုက်ရ၏ ။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ဧည့်သည်က အရောင်းအဝယ် စာချုပ်ကို
လက်မှတ်ထိုးလိုက်လေ သည်။ အရောင်းအဝယ် ပမာဏကလည်း
နည်းနည်းနောနော မဟုတ်။ သိန်းဂဏန်း၊ သန်းဂဏန်း ချီ၏ ။ ပွပေါက်ပင်
မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့ ဧည့်မခံဘဲ နေကြည့်စမ်းပါ ဧည့်သည် စီးပွားရေးသမားသည် မိမိပြိုင်ဘက် လက်ထဲပါ သွားမည်။ မိမိကုမ္ပဏီသာ ဆုံးရှုံးနစ်နာသွားမည်။ ဖောက်သည် ပျက်သွားမည်။ ထို့ကြောင့် စင်ကာပူ ငါးလုပ်ငန်း ကုမ္ပဏီမှ ဒါရိုက်တာတစ်ဦးက

"ဖောက်သည်ကို ညကလပ်ခေါ်သွား အရက်တိုက်၊ မိန်းကလေးတွေနဲ့ လွှတ်ပေးရတဲ့ အလုပ် ဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဖြစ်နေပါပြီ။ ခင်ဗျား စီးပွားရေး သမားဆို ဒီလို ကစားရမှာပဲ" ဟု မှတ်ချက်ပေးခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၏ ယဉ်ကျေးမှု (Business Culture) ဆိုသော စကားပေါ်ခဲ့သည်မှာ ကြာ ပါပြီ။ ရှေးပဝေသဏီကတည်းက ဖြစ်ပုံရသည်။ သို့ရာတွင် ဤယဉ်ကျေးမှုတွင် ညကလပ်တက်၊ မိန်းကလေးတွေနဲ့ ပျော်ပါးစေရသော အစိတ်အပိုင်းသည် ယခုမှ ပျားပန်းခပ်မျှ ခေတ်စား လာပုံရ သည်။ အထူးသဖြင့် အရှေ့တိုင်း ဘန်ကောက်၊ စင်ကာပူ၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ မနီလာ၊ ဟောင်ကောင်၊ ဂျာကာတာ၊ တရုတ် (တိုင်ပေ)၊ တိုကျို၊ ရှန်ဟဲ၊ ဂွမ်တောင် တို့တွင် ယခုမှ အလွန်ကျယ်ပြန့်လာပုံရ သည်။ အာရပ် ရေနံသူဌေးတို့အား ဧည့်ခံနေကြပုံကို ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန် ကြားဖူးကြပါလိမ့်မည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အချို့က ဘဝနေဟန် (Life Sytle) အကြောင်းကို ပြောပြသည်။ စီးပွားရေးသမားတို့၏ ဘဝနေဟန်ကိုက ညကလပ်တက်၊ မိန်းမချောလေးတို့နှင့် ပျော်ပါးရသော အစိတ်အပိုင်း ပါဝင်လာသည်ဟု ပြောလာကြသည်။ ခုခေတ် စီးပွားရေး ဧည့်သည်တို့ကလည်း စီးပွားရေး ကိစ္စနှင့် လာလျှင် ကြယ်ငါးပွင့် ဟိုတယ်ကြီးတို့လောက်၌ သာ တည်းခိုကြ၏ ။ ဟိုတယ် အဆင့်အတန်းနိမ့်လျှင် မတည်းကြပြီ။ နောက်ပြီး ညကလပ်တို့၌ စီးပွားရေး စကား ပြောရတာ က လည်း ပိုပြီး အဆင်ပြေပုံ ရကြသည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အတွက်အချက် စာရင်းသမားကမူ ဖော်ပြပါ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ယဉ် ကျေးမှုကို စရိတ်အနေဖြင့် သတ်မှတ်စဉ်းစားသည်။

စရိတ်အဝဝတွင် ဤဧည့်ခံစရိတ်ကိုလည်း ထည့်ပေါင်းလိုက်သည်။ များစွာသော ကုမ္ပဏီတို့သည် ဤကဲ့သို့ ထည့်ပေါင်းရန်ကိုလည်း ခွင့်ပြုထားဟန်ရှိ၏ ။

မာမားစန်

အာရှ စီးပွားရေးသမားများ လောကတွင် "မာမားစန်" ဆိုသော စကားကို လူတိုင်းလို သိကြပုံ ရသည်။ ဤစကားသည် ဂျပန်စကားဖြစ်၏ ။ အိမ်ရှင် စီးပွားရေးသမားတို့သည် မာမားစန် တို့နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိထားရလေ၏ ။ ဧည့်သည် စီးပွားရေးသမားများလာလျှင် မာမားစန်ထံ ဖုန်းဆက် ပြီး "သုံးယောက်" လောက် ဘယ်ဟိုတယ်ကို ပို့ပါဟုမှာထားရသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဘယ် ကလပ်ကို ပို့ပါဟု "ဘွတ်" လုပ်ရသည်။

အပြောအဆို ရှိလာသည်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းယဉ်ကျေးမှုသည် မာမားစန် တို့ မရှိဘဲ မဖွံ့ဖြိုး နိုင်ဟူ၍ ဖြစ်လေ၏ ။ မာမားစန်သည် "အမေကြီး" ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်သည်။

ဒုတိယ မယား

ယခုအခါ တရုတ်ပြည်သို့ နိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ သွားရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည် အလွန်များ ပြားလျက်ရှိကြ၏ ။ ၎င်းတို့သည် ငွေထုပ်ပိုက်ကာ တရုတ်ပြည်သို့ "အခေါက်ခေါက် အခါခါ" သွားနေ ကြရသည်။ အခေါက်ခေါက် အခါခါ ဆိုသော အချက်ကို သတိပြုပါ။

ထိုအခါ ကိစ္စဝိစ္စ တစ်ခါတည်း ပြီးပြတ်စေရန် အလို့ငှာ တရုတ်ပြည်မှ စီးပွားဘက် ပါတနာ တို့က "ဒုတိယမယားများ" ရှာဖွေပေးလာကြသည်။ ၎င်းတို့ကလည်း အငယ်အနှောင်းထားရန် စိတ် မဝင်စားပါဟု မဆိုကြပေ။ ဤအချက်ကလည်း စီးပွားရေးယဉ်ကျေးမှု ဖြစ်လာပုံရသည်။

ဤသို့ ဖြစ်လာကြသောအခါ စင်ကာပူမှ အိမ်ထောင်ရှင်မများက စိုးရိမ်ပူပန်လာကြသည်။ ခေါင်းခဲလာကြသည်။ မိမိတို့ ခင်ပွန်းများ ပြည်ပထွက်လျှင်

ဆိုခဲ့ပါ ဖြစ်ရပ်မျိုးတို့နှင့် ကြုံတွေ့မှာပါ ဟု ကျိန်းသေပေါက် တွက်ထားကြ၏ ။
ဤအတွက်အတိုင်း မှားပုံလည်း မရပေ။

သို့ဖြစ်လာသောကြောင့် စင်ကာပူ၏ မိသားစုတန်ဖိုးတွင် သစ္စာရှိခြင်းကို
အမာခံကျောရိုး အဖြစ် သတ်မှတ်သင်ကြားပေးပါရန် အိမ်ရှင်မများက
တောင်းဆိုလာကြကုန်သည်။

ဝိနည်း

စီးပွားရေးအရ ဧည့်ခံမှုတွင် အရက်၊ မိန်းမတို့နှင့် ဧည့်ခံရခြင်းကို
အချို့က ယဉ်ကျေးမှုဆို သော အချက်ထက် ပို၍ ကျော်ကြည့်ကြသေး၏ ။ ၎င်းတို့
အဆိုအရ ဤသို့ဧည့်ခံမှုမှာ စီးပွားရေး ဝိနည်း (Business Ethics) ဖြစ်ပေသည်။
ဤဝိနည်းကို ရှောင်လို့မဖြစ်ဟု ပြောကြသည်။

ဆိတ်ငြိမ်သော စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ
စားသောက်စေခြင်းဖြင့်လည်း အလုပ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု ကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တစ်ဦးက
ပြောသည်။ အမျိုးသမီး ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် တစ်ယောက်ကလည်း

"ကျွန်မကတော့ ဧည့်သည်တွေကို အိမ်မှာပဲ ဧည့်ခံတာပဲ။ ရိုးရိုးပဲ။
စီးပွားရေးမှာ အရေးကြီး တာက ယုံကြည်စိတ်ချမှု ရဖို့ဖြစ်တယ်။ ဧည့်သည်က
သူ့အတွက် တကယ်လုပ်ပေးနိုင်သူ ပါကလား ဆိုတဲ့အချက်
ယုံကြည်သွားဖို့လိုပါတယ်။ အရပ်တွေနဲ့ မိန်းမတွေနဲ့ ဧည့်ခံမှ
အလုပ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်မလက်မခံချင်ပါဘူး။ ယုံကြည်မှုရမယ် ဆိုတာ
လက်မခံချင်ဘူး" ဟု သူ့အမြင်ကို ထုတ်ဖော် ပြောဆိုပါသည်။

ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် တစ်ဦးက
ဤကိစ္စသည် "ဧည့်သည်လိုက် လို့ ဖြစ်မှာပါ။ ဒါကလည်း လူနည်းစု ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်"
ဟု ထင်ကြေးပေးပြန်ပါသည်။

အပြင်ထွက်ကြလော့

စင်ကာပူဝန်ကြီးချုပ်က "စင်ကာပူသားတွေ အပြင်ထွက်ကြပါ" ဟု မကြာသေးမီက တိုက် တွန်းခဲ့၏။ သို့ဖြင့် (Go Region) ဆိုသော စကားသည် ယခုအခါ စင်ကာပူတွင် အလွန်ရေပန်းစား နေလေ၏။ ဤသို့ ရေပန်းစားသည်နှင့် အမျှလည်း စင်ကာပူမှ စီးပွားရေးသမားတိုင်း၏ ဇနီးသည် တို့သည် အလွန်စိတ်ပူလာကြသည်။ စိုးရိမ်လာကြသည်။

မစ္စတာ အိပ်(စ်)သည် သဘောသွားလာရေး လုပ်ငန်းတစ်ခု၏ အုပ်ချုပ်မှု ဒါရိုက်တာ ဖြစ်သည်။ သူသည် နိုင်ငံခြင်းမှ သဘောလုပ်ငန်းရှင်တို့နှင့် အမြဲဆက်ဆံရပြီး မကြာခဏ ဧည့်ခံ ရသည်။

"ကျုပ်မိန်းမနဲ့ ခဏခဏ ဖိုက်ရတယ်ဗျာ၊ သူက ကျုပ်ကို မယုံဘူး။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ် သက်ပြီး ဧည့်ခံတယ် ဧည့်ခံတယ်နဲ့ သူ့အဆိုပေါ့ဗျာ။ ကောင်မတွေနဲ့ ကျုပ် ပျော်ပါးနေတယ်ပေါ့။ ကျုပ်လက်ဖျားနဲ့ တောင် မတို့ပါဘူး။"

"ဧည့်ခံခြင်းဟာ အနုပညာဆိုတာ ကျုပ်မိန်းမက နားမလည်ဘူးဗျ။ ဧည့်သည်က ကာရာအို ကေ ကြိုက်တယ်။ ဆိုချင်တယ် ကချင်တယ်။ ကျုပ်ခေါ်သွားရမှာပေါ့။ "မာမားစန်" ကိုလည်း သုံး ယောက်လောက် ဧည့်သည်နဲ့ ထည့်လိုက်ဖို့ မှာထားရတာ ပေါ့။"

ကျုပ်ရလိုက်တဲ့ ကန်ထရိုက်က နည်းတာ မဟုတ်ဘူးဗျို့။ သန်းနဲ့ချီတာ ဒေါ်လာနော်။ တချို့ ဧည့်သည်တွေက ပင်လယ်ထဲမှာ ရေနံတူးနေတာဗျ။ ဘယ်လောက်ပျင်းကြမလဲ ကုန်ပေါ်ရောက် တုန်း "လွတ်" ချင်ကြတယ်။ ကျုပ်မစိစဉ်ပေးလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ" ဤကား မစ္စတာအိပ်(စ်) ၏ ဆင်ခြေ။

ပဋိပက္ခ

မိသားစုတန်ဖိုး (Family Values) ဆိုသည်မှာ မေတ္တာရှိရမည်။ ယုယ ကြင်နာရမည်။ မိသားစု အတွက် တာဝန်ရှိရမည်။ သစ္စာရှိရမည်။ ဤသို့ စင်ကာပူတွင် ပြောလာခဲ့လေ၏။

ယခု "စင်ကာပူသားတွေ အပြင်ထွက်လော့" ဟူသော

ကြွေးကြော်သံကြောင့် ဖြစ်ထွန်းလာ သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ယဉ်ကျေးမှုနှင့်
ဝိနည်း တို့သည် အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မာမားစန် တို့နှင့်
မကင်းနိုင်လေသောအခါ တန်ဖိုးနှင့် လက်တွေ့ ယဉ်ကျေးမှုတို့၏ ပဋိပက္ခတို့ သည်
လယ်ပြင်မှာ ဆင်သွားသကဲ့သို့ ထင်ရှားလာလေတော့၏။ မည်သည့်
ဘူတာဆိုက်မည်ကား မသိ။ အိမ်ထောင်ရှင်မများ စိတ်ပူမည်ဆိုလျှင် ပူစရာဖြစ်အံ့
ထင်သည်။ မြန်မာစီးပွားရေး လုပ်ငန်း ရှင် တို့ သတိပြုမိဖို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဝီဆို ဖောင်းပွမှု အမြှုပ်နှင့် နိုင်ငံရေး

ခြေလှမ်း အမှားမခံ

ကွန်ပျူတာ ကီးဘုတ်တွင် လေးငါးချက် ရိုက်လိုက်ရုံဖြင့် ငွေကြေး အရင်းအနှီးတို့သည် ကုဋေ ကုဋာ ချီပြီး နယ်စပ်တို့ကို ကျော်ဖြတ်ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ခေတ်ကြီးဖြစ်လေရာ နိုင်ငံအလိုက် ငွေကြေး အာဏာပိုင်များအဖို့ ခြေလှမ်းတစ်ချက် မမှားဖို့ အထူးသတိထားကြရသည်။

မက္ကဆီကို အစိုးရသည် ခြေလှမ်းတစ်ချက်မှားရုံ (သမ္မတ စကားပြော တစ်ချက်မှားရုံ) ဖြင့် မက္ကဆီကို ဝီဆိုငွေ တန်ဖိုးသည် တလိမ့်ခေါက်ကွေး လိမ့်ကျသွားခဲ့သည်။

သမ္မတ စကားပြော မှားသွားသည်နှင့် နယူးယောက်နှင့် အခြားငွေကြေး ဗဟိုဌာနတို့မှ ကွန်ပျူတာ စက်ခလုတ်တို့သည် လျှပ်စီးများလက်သလို တဒိန်းဒိန်း၊ တဒက်ဒက် လက်လေတော့၏ ကွန်ပျူတာတို့ဖြင့် မက္ကဆီကိုမှ ထုတ်ဝေ၍ ဝယ်ယူထားသော မက္ကဆီကို ငွေချေး အာမခံချုပ်နှင့် မက္ကဆီကို အစုရှယ်ယာတို့ကို ရရာဈေးတို့ဖြင့် ပုံအောထိုရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ဝီဆို တန်ဖိုးသည် (၃၃%)လောက် စိုက်ဆင်းသွားသည်။ ထိုအခါ မက္ကဆီကိုအစိုးရက ဝီဆိုနှင့် ဒေါ်လာလှလှယ်ခြင်းကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ ဤသည်ကို အရှင် မျှောသည် (Free Float) ဟုခေါ်၏ ။

ဤသို့ အရှင်လွှတ်ပေးလိုက်သဖြင့် ဝီဆိုတန်ဖိုးသည် ထပ်ပြီးထိုးကျသွားခဲ့ပြန်၏ ။ (၄၀%) အထိကျသွားသည်။

ဤသို့ ငွေတန်ဖိုး ကျဆင်းသွားခြင်းမှ တမင်လုပ်သလိုဖြစ်လာ၍ ငွေတန်ဖိုးချသည် (Devaluation) ဟု ပြောလာကြသည်။ နောက်ဆုံး (၃၃%) တန်ဖိုး ချသလို ဖြစ်သွားသည်။

ဝင်၍ အာမခံခြင်း

တန်ဖိုးကျဆင်းသွားသော ငွေကို မည်သူမျှ မကိုင်ထားလိုကြပေ။ သို့ဖြင့်
ဝီဆိုကိုင်ထားသူတို့ ကလည်း ဒေါ်လာတို့ဖြင့် အလုအယက် တိုးဝှေ့
လဲလှယ်လာကြ၏ ။

ဒေါ်လာနှင့် ဝီဆို လဲလှယ်ရေးနှုန်းသည် တစ်ဒေါ်လာလျှင် (၄.၅)ဝီဆို
ဖြစ်ထိုက်သော်လည်း ငွေကြေးဈေးကွက်၌ တစ်ဒေါ်လာ (၆)ဝီဆို ပေါက်လာသည်။
ဝီဆိုတန်ဖိုး ထိုးကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဒေါ်လာကို အလုအယက် တိုးဝှေ့ဝယ်လာကြသောအခါ
မက္ကဆီကို၏ ဒေါ်လာရန်ပုံငွေ သည် ဝေါခနဲ ခါလီပြောင်လုနီးပါး ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

မက္ကဆီကို အစိုးရက ငွေချေးအာမခံ စာချုပ်နှစ်မျိုး
ထုတ်ထားသည်လည်း ရှိသေးသည်။ ပထမအာမခံ စာချုပ်မှာ ဒေါ်လာဖြင့်
ပိုင်းဖြတ်ထားသော အာမခံစာချုပ်များ ဖြစ်ကြ၏ ။ ၎င်းတို့ကို တီဆိုဘိုနိုဟု
ခေါ်သည်။ ဤအာမခံစာချုပ်တို့ကို ဝယ်ယူရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော နိုင်ငံခြားသားတို့
သည် ဤဒေါ်လာ အာမခံစာချုပ်တို့ကို အတင်းထိုးရောင်းကြလေ၏ ။ မက္ကဆီကို
အစိုးရကလည်း ကိုယ့်အကြွေးကိုယ် ပြန်ဝယ်ရသလို ဖြစ်၍ (အကြွေးပြန်ဆပ်ရသည့်
သဘောဖြစ်၍) လက်ထဲရှိ ဒေါ်လာတို့မှာ ကုန်ခမန်း ဖြစ်လာလေသည်။
အတိုးမှန်မှန် ပေးပါမည်ဟူ၍ လည်း အတင်းအာမခံ စကား ပြောဆိုနေရသည်။
တစ်ဖန်ဝီဆိုဖြင့် ပိုင်းဖြတ်ထားသော ငွေချေးအာမခံစာချုပ် ဒုတိယအမျိုး
အစားလည်း ရှိသေး၏ ။ ၎င်းတို့အတွက် အတိုးမှန်မှန် ပေးပါမည်ဟု
အာမခံနေရသည်။

ဤတွင် ကယ်ဆယ်ပါဆယ်ဟူ၍ အသည်းအသန်ဖြစ်လာသည်။
အားလုံးကလည်း ပိုင်းကယ် ဖို့ ဆယ်ဖို့ လုပ်နေကြပါပြီ။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်က
ဒေါ်လာ (၄၀) ဘီလျှံဖိုးမျှ ချေးငွေတို့ကို အာမခံပါမည်ဟု ပြော၍ ဝင်ကူလာရသည်။

အဓမ္မာယံမှာ ကုန်ခန်းသွားသော ဒေါ်လာတို့ကို အစားဖြည့်ရန်
မက္ကဆီကို အစိုးရက ရရာနေရာတို့မှ ချေးယူပါ။ ငှားယူပါ။ ဤချေးငွေတို့ကို
မက္ကဆီကို အစိုးရက ပြန်မဆပ်လျှင် အမေရိကန် အစိုးရက
ကြားဝင်ဆပ်ပေးပါမည်ဟု အာမခံခြင်းဖြစ်၏ ။

အပြော ဘာမှားသွားသလဲ

မစ္စတာ ဇီဒီလို သမ္မတဖြစ်လာသည်မှာ မကြာသေးပေ။

တစ်လလောက်သာ ရှိသေး၏ ။ သူက မက္ကဆီကိုတောင်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော
ချီအာပါး သူပုန်ထကြွမှုအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ “ချီအာပါးသူပုန်တို့ကြောင့်
မြိုင်မသက်ဖြစ်လာရင် ပီဆိုငွေတန်ဖိုးကို ချကောင်းချရလိမ့်မယ်” ဟု
ပြောလိုက်ပါသည်။

ဤအပြောနှင့် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ချီအာပါး သူပုန်တို့ကလည်း အစိုးရ
တပ်စခန်းအသီးသီး နှင့် လေယာဉ်ပျံကွင်း အသေးလေးတို့ကို
ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သိမ်းယူ နိုင်လိုက်ကြ၏ ။

ဤတွင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးက ပီဆိုတန်ဖိုးမချပါဟု

နှစ်ရက်သုံးရက်အကြာတွင် အာမခံသော် လည်း မရတော့ပေ။ နောက်ကျသွားပြီ
ဖြစ်၏ ။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့၏ အရင်းအနှီးငွေကြေး တို့သည် မက္ကဆီကိုမှ
အစုလိုက် အပြုံလိုက် ထွက်ပြေးကြလေပြီ။ တားမရ၊ ကွန်ပျူတာ ခလုတ်မျှ နှိပ်ရုံဖြင့်
ပြေးလို့လည်း ရကြသည်။

ထို့ကြောင့် လက်ငင်း မက္ကဆီကို ငွေကြေး ငလျင်လှုပ်သွားရခြင်းသည်
သမ္မတ စကားပြော မှားသွားသောကြောင့် ဖြစ်၏ ။ တစ်နည်းပြောရလျှင်
နိုင်ငံရေးကြောင့် မက္ကဆီကို ငွေကြေးငလျင် ပေါ်ပေါက်ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤနိုင်ငံရေး အကြောင်းပေါ် အခြေခံ၍ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့က
ကွန်ပျူတာ ခလုတ်များ နှိပ်၍ ငွေတွေ ရွှေ့ပြောင်းလေသောအခါ ပီဆို

ပြုတ်ကျရသည်။

ပြန်လာကြပါ

ယခုအခါ မက္ကဆီကို အစိုးရက ပီဆိုအပေါ် ယုံကြည်ချက်ပို၍ ရရှိလာအောင် အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိပါသည်။

ထွက်ပြေးသွားသော အရင်းအနှီးတို့ ပြန်လာအောင် အတိုးနှုန်းကို (၁၆%) မှ (၃၁%) အထိ တိုးမြှင့်လိုက်သည်။ ဒေါ်လာဖြင့် ပိုင်းဖြတ်ထားသော ဘွန်းတို့ကို အတိုး (၃၁%) အထိ ပေးပါမည် ဟု မြူဆွယ်နေရသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည် အတိုးကောင်းကောင်းရသည့် နေရာသို့ ပို့ပြီး လာလိုကြသည်မှာ မှန်သော်လည်း နိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ သံသယဖြစ်နေလျှင် လာကြလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

မက္ကဆီကို၌ ဤအတိုင်း တွေ့နေကြရသည်။

အတိုးနှုန်း ကောင်း၍ ပြန်လာကြသည်ထား၊ လုံလောက်မည်၊ မလုံလောက်မည်ကိုကား၊ မသိရသေးပေ။ ထို့ကြောင့် မက္ကဆီကို အစိုးရသည် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းတို့ကို ရောင်းချ၍ ဒေါ်လာရ အောင် တစ်ဖက်မှ တစ်ပြိုင်နက်တည်း အပူတပြင်း ကြိုးပမ်းနေရပြန်၏ ။ မက္ကဆီကို နိုင်ငံပိုင်လုပ် ငန်းတို့ကို မည်သူတွေက မည်မျှ ဝယ်ယူကြမည်ကို မခန့်မှန်းနိုင်ပေ။

သရသလောက်၌ မက္ကဆီကို အစိုးရက နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းတို့ကို ရောင်းချရန်ခေါ်သော ခေါ်ဈေးမှာ နိုင်ငံခြားသားများ လိုက်မမီနိုင်အောင် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ဈေးကြီးလှ၏ ။

ဖောင်းပွမှု အမြှုပ်

တစ်ဖက်တွင် ပီဆိုငွေကို ငွေတန်ဖိုး ချလိုက်ရသောကြောင့် ကုန်ဈေးနှုန်းများ ထောင်တက် သွားသည်လည်းရှိသည်။ ဤသို့ မမျှော်လင့်ဘဲ

ဈေးနှုန်းတွေ ရုတ်တရက် ထောင်တက်သွားခြင်းကို ဖောင်းပွမှုအမြှူ (Inflation Bubble)ဟုခေါ်ကြသည်။ ဖောင်းပွမှု ပူစီပေါင်းလို့လည်း ပြောနိုင်သည်။

အမြုပ်ဖြစ်စေ၊ ပူစီဖောင်းဖြစ်စေ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့ စိတ်ချလက်ချ ယုံယုံကြည်ကြည် ပြန်လည်ဖြစ်စေရန်အတွက် ဆိုလျှင် ထောင်တက်လာသော ဖောင်းပွမှုကို ပြန်ကျသွားအောင် ပြုလုပ်ပေးရမည် ဖြစ်၏ ။

ဖောင်းပွမှု ပြဿနာမှာ အထူးအရေးကြီးပေသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားသုံးသပ် ရန် အချက်နှစ်ချက် ရှိပါ၏ ။ ပထမအချက်မှာ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ ပြန်ကျမှ ဆင်းရဲသားလူထု၏ မကျေနပ်မှုတို့ လျော့နည်းသွားနိုင်မည်ဆိုသော အချက်ဖြစ်၏ ။

ဖောင်းပွမှုဒဏ်ကြောင့် မက္ကဆီကို ဆင်းရဲသားလူထုက မကျေမချမ်း ပိုဖြစ်လာလျှင် ဤအချက်သည် လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော ချီအာပါး သူပုန်ထကြွမှုကို ပိုပြီး ကျယ်ပြန့်လာအောင် မီးမွှေးပေးသလို ဖြစ်နိုင်ချေသည်။

ဒုတိယအချက်မှာ ဖောင်းပွမှု ဆက်လက်ဖြစ်နေပါက ပီဆိုတန်ဖိုး ဆက်လက် ကျဆင်းနေ သည့် သဘောသာ ဖြစ်ရကား မက္ကဆီကို စီးပွားရေးအပေါ် နိုင်ငံခြားသားတို့က အသို့လျှင် ယုံကြည်နိုင်မည်နည်းဟု မေးခွန်းထုတ်နိုင်သော အချက်ဖြစ်၏ ။

အတိုးထက်ကျော်လျှင်

ဆိုခဲ့ပါ နိုင်ငံရေးအကြောင်းများအပြင်

စီးပွားရေးအကြောင်းသက်သက်ကလည်း ကြီးမားစွာ ရှိသေး၏ ။ အထက်တွင် အတိုးနှုန်းတွေ အများကြီး တိုးမြှင့်ပေးနေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ (၃၁%) အထိ အတိုးနှုန်းကို မြှင့်ထားသည်။

သို့ရာတွင် တစ်ဖက်၌ ကုန်ဈေးနှုန်းက (၄၀%) လောက်တက်နေမည်ဟု ဆိုလျှင် ဤသည်မှာ အတိုးနှုန်းထက် ကျော်နေခြင်းဖြစ်၍ ရရှိသော အတိုးတို့ကို

ကုန်ဈေးနှုန်းက ဝါးစားပစ်သည့် သဘောဖြစ်နေမည်မှာ ထင်ရှားသည်။

ထို့ကြောင့် အတိုးနှုန်းမြှင့်ပေးခြင်းသည် အရာထင်စရာအကြောင်း မရှိတော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မြှင့်ထားသည့် အတိုးနှုန်းအတိုင်း တကယ်ထိထိမိမိ ခံစားနိုင်ရန်အလို့ငှာ ဖောင်းပွမှုနှုန်းကို အမြန် ကျအောင် ကြိုးပမ်းစီစဉ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေဖန်ဆန်းစစ်သူတို့က သံသယများပွားလျက် ရှိကြသည်။ မက္ကဆီကို အာဏာပိုင်တို့က ...

ဖောင်းပွမှုနှုန်း (၁၅%)မျှ ရှိလျှင် ခံသာပါသည်ဟု ပြောနေကြသည်။ သို့သော် ကျွမ်းကျင်သူ တို့ကမူ (၂၀%)လောက် ထိန်းထားနိုင်ဖို့ရာကိုပင် အနိုင်နိုင် ကြိုးပမ်းရလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းနေကြ သည်။

ခေါင်းကိုက် သံသရာ

မက္ကဆီကို ပီဆိုငွေ ကျွမ်းစိုက်ကျသွားသည့် အရေးအခင်းမှ လှိုင်းဂယက်တို့သည် အခြား လက်တင် အမေရိကန်နိုင်ငံများဆီသို့ အဘယ်မျှ မည်သို့မည်ပုံ ရိုက်ခတ်မည်နည်းဟူ၍ လည်း ပြဿနာကို စိတ်ပူပန်စွာဖြင့် သုံးသပ်နေကြရပါသည်။

အထူးသဖြင့် လက်တင် အမေရိကရှိ နိုင်ငံကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဘရာဇီး (လ်)၊ အာဂျင်တီး နား၊ ချီလီနှင့် ဗီနီဇွဲလား နိုင်ငံတို့ကို မီးမောင်းထိုး၍ လေ့လာနေရသည်။ ယခုလက်ရှိ ခန့်မှန်းခြေ၌ သိပ်စိုးရိမ်စရာ မရှိပါဟု တွက်နေကြသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သတင်းများ အဆိုအရ မက္ကဆီကိုမှ ထွက်ပြေးခဲ့ကြသော နိုင်ငံခြားအရင်း အနှီးတို့သည် နှစ်နှစ်သုံးနှစ်အတွင်း မက္ကဆီကိုသို့ ပြန်မလာလိုကြဟု သိရှိရသည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ယခုဖြစ်ထွန်းမှုသည် ချီအာပါးသူပုန်ထကြွမှုများကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်လာ ခြင်းဖြစ်ရကား။ ဤပြဿနာကို မည်သို့ ကိုင်တွယ်မည်နည်းဟူ၍ လည်း စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မက္ကဆီကို သမ္မတ ဇီဒီလိုသည် ဘီးရှော့ ဘုန်းတော်ကြီး ဆဲမြူရယ်ရိုက်(စ်) ကို အောင်သွယ်ထား၍ ချီအာပါး သူပုန်တို့နှင့် စေ့စပ်ဖြေရှင်းရန် သဘောတူလိုက်ပါပြီ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ “၁၉၉၅ ခုနှစ်သည် မက္ကဆီကို၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုသည် မက္ကဆီကို ဆင်းရဲ သားများလက်ထဲ ရောက်ရှိစေရမည့်နှစ် ဖြစ်ရမည်”ဟု ဆိုသော ရွေးကောက်ပွဲကာလ ကတိသည် အကောင်အထည်ဖော်ရန် နှောင့်နှေးသွားဖို့ ရှိနေပါပြီ။ မက္ကဆီကို ဆင်းရဲသား လူထုသည် ဤသို့ နှောင့်နှေးသွားဖို့ ရှိနေပါပြီ။ မက္ကဆီကို ဆင်းရဲသား လူထုသည် ဤသို့နှောင်းနှေးသဖြင့် ကျေနပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟုလည်း တွက်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် မက္ကဆီကို၏ ခေါင်းကိုက်မှုသည် ကိုက်ပြီးရင်း ကိုက်ရင်းနှင့် သံသရာလည်နေဖို့ သာရှိသည်ဟု ဝေဖန်ကြကုန်၏ ။